Napsal uživatel Tomáš Pohl
Pátek, 28 Březen 2008 03:00

(K nedožitému jubileu Serge Gainsbourga)

Francie je země, která člověka nutí po první návštěvě se stále vracet a objevovat. Paříž nemá příliš mnoho kopců, ale na jedné z mála vyvýšenin, uprostřed moderních staveb, leží hřbitov Montparnasse. Mezi několika hroby slavných je jeden, na němž leží řada lístků pařížského metra. V hrobě od března 1991 odpočívá **Serge Gainsbourg**, o němž francouzský prezident Mitterand řekl: " *Byl naším Baudelairem, naším Appolinairem* ."

Kdo vlastně byl ten muž s lístky z metra na hrobě?
V Praze nedávno vystoupila herečka a zpěvačka Jane Birkin. Jako přítelkyně a později žena Gainsbourga s ním v roce 1969 nazpívala jeho píseň *Je t´aime.moi plus* s erotickými a orgastickými vzdechy. Původně byla píseň natočená s Brigitte Bardott. Proti písni protestoval tehdy Vatikán. Myslím, že většina z mé generace tu píseň zná. Ale co víme více o jejím autorovi?
Gainsbourg se původně jmenoval Lucien Ginsburg. Jeho rodiče emigrovali v roce 1919 před bolševiky do Francie. Žili v Marseille, ale pak se přestěhovali do Paříže, kde se jim 2. dubna 1928 v Rue de la Chine ve dvacátém okrese narodil syn Lucien. Jeho otec Joseph byl klavíristou. Lucien prožíval hezké dětství, jenže pak přišla válka a celá rodina musela nosit žluté hvězdy. K hrůzám války patří i transporty ze sběrného tábora Drancy, předměstí Paříže, přímo do Osvětimi. Ginsburgovi se dostali do části Francie původně neokupované Němci, tam se ukrývali a válku přežili. Lucien studoval po válce výtvarné umění a chtěl se stát malířem. Jenže v roce 1955 účinkoval jako pianista v kabaretu Madame Artur´s na Pigalle. V roce 1956 Lucien potkává Borise Viana v kabaretu La Fontaine des Quatre Saisons vedeného Pierrem Prevertem. Lucien mění křestní jméno na Serge, protože jak později prohlásí, "*Lucien je jako pro kadeřnického učně"*
a příjmení mění na více pařížsky znějící Gainsbourg. Vystupuje jako klavírista nebo kytarista v kabaretu na Palais Royal. Doprovází tamější hvězdu Michéle Arnaud. Jeho první slavná píseň nese název
Le Poinconneur des Lilas.
Popisuje jeden den muže, který pasažérům v pařížském metru děruje lístky. Muž díky monotónní práci touží udělat si díru do hlavy a být v jiné pohřben. Tajemství lístků z metra na Gainsbourgově hrobě je tedy odhaleno.

V roce 1965 vítězí mladičká francouzská zpěvačka France Gall v Lucemburské písňové soutěži s Gainsourgovou písní *Poupée de ciré*, *poupée de son* (Vosková loutka). Další známá píseň *Le s Sucettes*

(Lízátko), opět pro ni, vyvolala ve Francii skandál. Píseň byla zcela jednoznačným dvojsmyslem o orálním sexu a několik let se ve Francii nehrála. Gainsbourg psal nejen pro France Gall, ale například i pro známou Francoise Hardy a především později proslavil britskou zpěvačku Petulu Clark. V roce 1969 proslavila Gainsbourga již zmíněná
J t´aime.moi non plus
(Miluju tě, já tebe ne). I ve Francii tehdy cenzura tlumila erotické zvuky a v tehdejším Československu se veřejně nehrála.

V sedmdesátých letech vycházejí další alba jako ***Historie de Melody Nelson*** (1971), ***Rock around the Bunker***
(1975) s černým humorem popisujícím válečnou dobu, kdy lidé jako Gainsbourg nosili žluté hvězdy. O rok později vychází album
L´Homme a téte de chau
(Muž s hlavou jako hlávka zelí), kde se vrátil k rockovému zvuku šedesátých let. Na Jamajce pak natáčí dvě alba s jednou písní ve verzi francouzské hymny.

S Jane Birkin, s ženou s níž žil od jejích 19 let a měl dceru Charlotte, se rozešel po 13 letech. Gainsbourg se v osmdesátých letech minulého století stal kontroverzní hvězdou televizní stanice French TV. Na jevišti byl ale často opilý a neoholený. Na známou Whitney Houston křičel do davu, že ji chce "fuck", na zpěvačku Catherine Ringem křičel, že není nic jiného než kurva a ona mu vše vrátila větou: "*Podívej se na sebe, jsi starý alkoholik, kdysi jsem tě obdivovala, ale dnes jsi starý odporný parazit* ." Dovedete si představit takový dialog například na ČT1? Natáčí album
Love on the Beat
, plné elektronické hudby a textů se sexuálními tématy. Jeho poslední studiové album nese název
You´re Under Arrest
s prvky hip hop stylu. Se svou dcerou Charlottou nazpíval píseň
Lemon Incest
. Měl rád slovní hříčky. Francouzsky se citronová kůra řekne "un zeste de citron".

Kromě alb složil hudbu ke čtyřiceti filmům, čtyři filmy režíroval. Umírá 2 března 1991 na infarkt. Pro Francouze je legendou, jeho hudební styly mají mnoho podob. Jeho hudební dílo lze přirovnat i k pop artu výtvarníka Andy Warhola. Francie je nádherná země a je škoda, že se nám od doby před 2. světovou válkou vzdálila. V případě Gainsbourga, stejně jako u Vladimíra Vysockého, jsou důležitou složkou jeho písní slova. Ale i pro toho, kdo krásnou francouzštinu neovládá, zní jeho slova lahodně.

Bohužel, nikdy jsem Serge Gainsbourga živého neviděl. Znám jeho hlas a tvář jen z videonahrávek, zpočátku černobílých. Tento malý hubený muž s výrazným nosem a věčnou cigaretou z černého tabáku v ruce měl obrovské charisma.

První den po letošním Aprílu by mu bylo 80 let.